

BICYKLOM

PO STOPÁCH BAŤOVCOV
V EUROREGIÓNE BÍLÉ - BIELE KARPATY

Zopár slov na úvod...

Meno firmy Baťa hralo významnú úlohu v predvojnovom Československu a zanechalo výrazné stopy a odkaz v našich dejinách, mnohé stavebné, hlavne technické pamiatky, dnes v Českej republike a na Slovensku. Sú zviazané hlavne s mestom Zlín v Čechách a s mestami Partizánske (predtým Baťovany) a Svit na Slovensku.

Baťa je česká obuvnícka firma, ktorú založili súrodenci Anna, Antonín a Tomáš Baťovci v Zlíne v roku 1894. V roku 1914 mala firma 400 zamestnancov, v roku 1925 už 5200 zamestnancov. V roku 1938 patrilo do koncernu už 63 zahraničných spoločností, vlastná železnica do Vizovic, cestovná kancelária, vlastná doprava, obchodné domy, predajne. Z nich bolo asi 8 tisíc predajní v tuzemsku a viac ako 8 tisíc v zahraničí. Dopíňal ich bytový fond, vlastné polia a lesy. Koncern zamestnával viac než 67 000 zamestnancov, z toho viac ako 25 000 v zahraničí.

Bohužiaľ v roku 1932 pri leteckom nešťastí zahynul Tomáš Baťa – zakladateľ firmy a jeden z najväčších podnikateľov svojej doby. Zaviedol mnohé nové myšlienky vo výrobe, marketingu a predaji svojich výrobkov, ktorými dokázal ovplyvniť množstvo budúcich ekonómov. Jeho postupy a technológie boli na vtedajšie podnikanie revolučné a sú stále používané ako príklady top manažmentu.

Pre svoju firmu dokázal vybudovať mesto Zlín. V duchu jeho hesla „Dnes fantázia, zajtra skutočnosť“ je v Zlíne unikátne múzeum, pripomínajúce odkaz Baťovcov.

Baťa bol geniálny obchodník, ktorý pochopil, že pre vytvorenie ideálneho mesta je potrebné prepojenie práce, bývania, športu a oddychovej zóny. Tak sa mal odstrániť negatívny vplyv výroby na bývanie, či zabezpečiť nerušený oddych po práci. Preto je aj cieľom tohto sprievodcu naplniť tento odkaz. Málokto vie, že firma Baťa vyrábala aj bicykle. V Partizánskom s tým začínala, ozajstný bicykel „Baťa“ si môžeme pozrieť a siahnuť si naň v Zlíne v Múzeu Jihovýchodní Moravy.

Preto cieľom tohto sprievodcu je na oboch stranách hranice zobrať bicykel a zoznámiť sa s najznámejšími lokalitami pôsobenia Baťovcov v Čechách i na Slovensku, pripomenúť si ich životný odkaz a pozrieť si, čo nám zanechali. A takisto spoznať i ďalšie krásne miesta, ležiace pri ich stavbách a mieste pôsobenia. Preto vysadnite na bicykel a vyrazte do terénu! Želáme Vám pri Vašom putovaní krásne počasie a zážitky.

Juraj Hlatký
predseda Slovenského cykloklubu

1	PARTIZÁNSKE	3
2	ŠIMONOVANY	4
3	BOJNICKÝ ZÁMOK	5
4	ZOO BOJNICE	6
5	VELKÉ UHERCE	7
6	BRODZANY - KAŠTIEL S PARKOM	8
7	BRODZANY - LETOHRÁDOK BABYLON	9
8	ZLÍN - BÝVALÝ MAJÁK NA TLSTEJ HORE	10
9	ZLÍN - BAŤOV MRAKODRAP	11
10	ZLÍN - VYHLIADKOVÁ TERASA NA BAŤOVOM MRAKODRAPE	12
11	ZLÍN - MUZEUM JIHOVÝCHODNÍ MORAVY - PRINCIP BAŤA	13
12	LESNÍ PENZION BUNČ	14
13	ROZHLEDNA BRDO	15
14	BUNČ - BRDO - POZOSTATKY BAŤOVEJ DIALNICE	16
15	ZÁSTŘIZLY - POZOSTATKY BAŤOVEJ DIALNICE	17

ZÁSADY POHYBU PO ZNAČENÝCH CYKLOTURISTICKÝCH TRASÁCH

Po cykloturistických trasách jazdí každý na vlastné nebezpečenstvo! Pri jazde po cestách dodržiavajte pravidlá cestnej premávky, jazdite za sebou, nie vedľa seba. Používajte ochrannú prilbu! Pri večerných dojazdoch nezabúdajte na svoju viditeľnosť – osvetlenie a reflexnú vestu! Dodržiavajte zásady ochrany prírody, neplašte zver a neodhadzujte odpadky! Chráňte prírodu.

Pri jazde po poľných a lesných cestách rešpektujte pohyb poľnohospodárskych a lesných strojov a mechanizmov – ako hostia využívate sieť ciest ich majiteľov. Jazdite minimálne v dvojici, majte pri sebe mobilný telefón – dôležité čísla sú **112** núdzové európske číslo, **155** záchranná zdravotná služba, **158** polícia a **150** hasičský a záchranný zbor.

Popis lokality:

Baťovci v snahe rozvíjať firmu a expandovať hľadali na Slovensku málo rozvinuté regióny so silným potenciálom a dobrým dopravným spojením. Ján Baťa kúpil v roku 1929 vtedy najväčšie garbiarne v strednej Európe v Bošanoch. Keďže tu nemala výroba tendenciu sa ďalej rozvíjať, kúpil pozemky v chotári blízkej obce Šimonovany, kde začal budovať v roku 1939 nové mesto Baťovany – ktoré boli neskôr premenované na Partizánske. Založili sa tu Baťovské závody a vybudovalo rozsiahle zázemie. Mestu vstúpil urbanistické riešenie a jeho tvár Baťov architekt Vladimír Karfík, uplatnili sa tu „Baťovské moduly“. Vďaka tomu si mesto dodnes zachovalo „záhradný charakter“, tvorí ju najmä obytná štvrť baťovských tehlových rodinných domov. V centre mesta je socha Tomáša Baťu a známa „Kvetinová topánka“.

Prístup bicyklom:

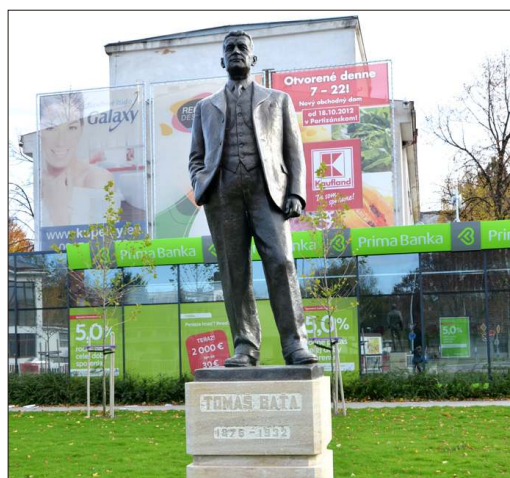
Južným okrajom mesta Partizánske prechádza červeno značená Ponitrianska cyklomagistrála č. 019. Tá vedie po brehu rieky Nitra, v západnej časti mesta po pravom, vo východnej po ľavom. V strede, v lokalite Salaš, prechádza cez rieku most. Odtiaľto je možné odbočiť do centra mesta. Cyklomagistrála pokračuje ďalej na východ cez Oslany, Nováky a Bojnice k prameňu rieky Nitra pod Klákom, na západ vedie zatiaľ do Žabokrekov nad Nitrou. Na západnom kraji mesta začínajú modrý cykloturistický okruh č. 2309, vedúci cez Brodzany a Vrchhoru a žltá cykloturistická trasa č. 8321 vedúca cez Brodzany do obce Veľké Uherce.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bojnický zámok, Bojnické kúpele, Bošany. Iné pamiatky – hvezdáreň Partizánske Veľké Bielice, vodný hrad Šimonovany, Brodzany kaštieľ s parkom, Letohrádok Babylon, kaštieľ Veľké Uherce.

Východisko k lokalite: Mesto Partizánske

Dĺžka: 1,5 km
Prevýšenie: 0/0 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Východisko k lokalite:
Mesto Partizánske

Dĺžka: 3,7 km
Prevýšenie: 10/10 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Lokalita je prístupná z červeno značenej Ponitrianskej cyklomagistrály č. 019. Tá vedie po brehu rieky Nitra, v západnej časti mesta po pravom, vo východnej po ľavom.

V strede, v lokalite Salaš, prechádza cez rieku most. K vodnému hradu treba odbočiť v tomto mieste, uličkami prejsť k prechodu cez železnicu na križovanie štátnej cesty č. 64 a kúsok odbočiť doprava. Šimonovany ležia po ľavej ruke tejto cesty, ku kaštieľu odbočíme doľava po Šimonovianskej ulici.

Popis lokality:

Baťovci v snahe rozvíjať firmu a expandovať hľadali na Slovensku málo rozvinuté regióny so silným potenciálom a dobrým dopravným spojením. Ján Baťa kúpil v roku 1929 vtedy najväčšie garbiarne v strednej Európe v Bošanoch. Keďže tu nemala výroba tendenciu sa ďalej rozvíjať, kúpil pozemky v chotári blízkej obce Šimonovany, kde začal budovať v roku 1939 nové mesto Baťovany – ktoré boli neskôr premenované na Partizánske. Šimonovany sú dnes súčasťou Partizánskeho a ich najvýznamnejšou pamiatkou je kaštieľ. Je pozostatkom románskeho nížinného hradu z 12.- 13. storočia. Viaceré pozostatky hradu zanikli, palác sa formoval v 16. storočí na renesančný kaštieľ s vežou. Renesančné úpravy tejto doby sa preniesli i do romantickú úpravu kaštieľa v 80. rokoch 19. storočia.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bojnický zámok, Bojnické kúpele, Bošany. Iné pamiatky – hvezdáreň Partizánske Veľké Bielice, Brodzany kaštieľ s parkom, Lehohrádok Babylon, kaštieľ Veľké Uherce.

3 Bojnický zámok

GPS: N48 46.764 E18 34.665
Nadmorská výška: 307 m n.m.

Popis lokality:

Mesto Bojnice je známe vďaka svojmu prekrásnemu Pálfyovskému zámku. Pôvodný Bojnický hrad sa postupne premenil na romantický zámok, pričom si zachoval niektoré prvky hradu. Ako kamenný hrad vznikol v 13. storočí. Patril aj Matúšovovi Čákovi Trenčianskemu a kráľovi Matejovi Korvínovi, ktorý údajne pod starou lipou podpisoval úradné listiny. No predsa len najznámejšími majiteľmi boli Pálfyovci, ktorým hrad patril v 17. – 19. storočí. Poslednú prestavbu realizoval Ján František Pálfy v rokoch 1889 – 1910. Vďaka tejto prestavbe získal zámok dnešný vzhľad. V roku 1939 zámok kúpila firma Baťa, po vojne pripadol štátu. V roku 1950 zámok vyhorel. Na náklady štátu sa opravil a bolo tu zriadené múzeum. Tak sa po 42 rokoch po smrti splnil sen Jána Pálfyho, aby sa zo zámku stalo múzeum prístupné verejnosti. Hrad má krásne interiéry, zbierky nábytku, a vnútorného zariadenia. Pod hradom je jaskyňa a krypta.

Východisko k lokalite:

Bojnice - námestie

Dĺžka: 200 m

Prevýšenie: 10/0 m

Bicykel: cestný

Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Priamo mestom a dokonca popod Bojnický zámok prechádza červeno značená Ponitrianska cyklomagistrála č. 019. Tá vedie po brehu rieky Nitra, zo Žabokrekov cez mesto Partizánske a Nováky a popri rieke Nitra ide po cyklochodníku pred Bojnice. Ďalej z mesta pokračuje na sever a cez Nitrianske Pravno a Fačkov prichádza k prameňu rieky Nitra pod vrcholom Reváň pri Klaku. Z magistrály za Bojnicami vychádza zeleno značená cykloturistická trasa č. 5317, ktorá vedie k vodnej nádrži Nitrianske Rudno.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bojnický zámok, Bojnické kúpele, Bošany. Iné pamiatky – hvezdáreň Partizánske Veľké Bielice, vodný hrad Šimonovany, Brodzany kaštieľ s parkom, Letohrádok Babylon, kaštieľ Veľké Uherce.

Východisko k lokalite:
Bojnice - námestie

Dĺžka: 300 m
Prevýšenie: 10/0 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Popis lokality:

Mesto Bojnice je známe vďaka svojmu krásnemu Pálfyovskému zámku, pri ktorom sa nachádza aj ZOO. Je najstaršou a najnavštevovanejšou ZOO na Slovensku. Pre verejnosť bola otvorená 1.4.1955, v súčasnosti sa rozkladá na ploche 41 ha. Patrí k ZOO všeobecného typu, v závere roka 2011 v nej bolo 414 živočíšnych druhov s počtom 2268 exemplárov. Ako jediná slovenská ZOO chová africké slony, antilopy bongo a orangutany bornejské. Deťom chvíle spríjemní i detská ZOO s malými domácimi maznáčikmi, ako aj detské ihrisko. A v akváriách a teráriách mimo iného nájdú aj známú rybičku – Nema.

Prístup bicyklom:

Priamo mestom a dokonca popod Bojnický zámok prechádza červeno značená Ponitrianska cyklomagistrála č. 019. Dá sa z nej odbočiť k zámku i ZOO. Cyklomagistrála vedie po brehu rieky Nitra, zo Žabokrekov cez mesto Partizánske a Nováky a popri rieke Nitra ide po cyklochodníku pred Bojnice. Ďalej z mesta pokračuje na sever a cez Nitrianske Pravno a Fačkov prichádza k prameňu rieky Nitra pod vrcholom Reváň pri Klaku. Z magistrály za Bojnicami vychádza zeleno značená cykloturistická trasa č. 5317, ktorá vedie k vodnej nádrži Nitrianske Rudno.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Bojnický zámok, Bojnické kúpele, mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bošany. Iné pamiatky a zaujímavosti – kostoly v Bojniciach, kostol a kaštieľ v Nitrianskom Pravne, kostol Oslany, kostol Nováky, kostol Poruba, kaštieľ Čereňany, kostoly Prievidza, vyhliadková veža v lesoparku Prievidza.

Popis lokality:

Velké Uherce sa nachádzajú na odbočke medzi Partizánskym a Oslanmi. Dominantou obce je krásny kaštieľ s parkom. Pôvodne ho začal stavať po roku 1622 zeman Michal Bošáni. Neskôr ho prestavali v románsko – neogotickom slohu. Pre rodinné spory menil majiteľov, až v roku 1865, kedy sa stal majetkom Thonetovcov. Po vojne tu bola škola, internáty, textilné sklady, istý čas patril prezidentskej kancelárii. Od tej ho odkúpila obec a v súčasnosti ho vlastní súkromný investor. Prebieha v ňom rekonštrukcia s výhľadom sprístupniť jeho časti.

Východisko k lokalite:

Mesto Partizánske

Dĺžka: 5,1 km

Prevýšenie: 40/10 m

Bicykel: cestný

Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Lokalita je prístupná z červeno značenej Ponitrianskej cyklomagistrály č. 019. Tá vedie po brehu rieky Nitra mestom Partizánske a plynule prechádza do obce Malé Uherce. Poza kostol vedie zástavbou, na konci obce prekročí štátnu cestu č. 64. Po paralelnej komunikácii s touto cestou vedie až za železničnú zastávku Velké Uherce. Tu odbočí na zeleno značenú cykloturistickú trasu č. 5315, ktorá v tejto časti vedie smerom na Velké Uherce. Upúta nás kostol nad dedinou, ten miňame po pravej ruke. Čoskoro prichádzame k plotu kaštieľa, sú tu náučné panely. Za plotom sa nachádza náš kaštieľ s parkom, vstup do neho je na konci ohrady. Kaštieľ je momentálne neprístupný, trasa odbočuje za kaštieľom doprava a prechádza ďalej k vodnej nádrži Velké Uherce.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bojnický zámok, Bojnické kúpele, Bošany. Iné pamiatky – vodný hrad Partizánske - Šimonovany, hviezdáreň Partizánske Velké Bielice, Brodzany kaštieľ s parkom, Letohrádok Babylon, kostol Oslany, kaštieľ Čereňany.

Východisko k lokalite:
Mesto Partizánske

Dĺžka: 4,9 km
Prevýšenie: 20/20 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Lokalita je prístupná z červeno značenej Ponitrianskej cyklomagistrály č. 019. Tá vedie po brehu rieky Nitra mestom Partizánske a vedie na západ do Žabokrekov. Na západnom okraji mesta vyjdeme od rieky na štátnu cestu č. 593 a odbočíme doľava. V tomto mieste vedú cykloturistické trasy – modrá č. 2309 a žltá č. 8321. Obe nás o chvíľu privedú do obce Brodzany. Tu odbočíme so značkami vľavo a popri parku prichádzame na jeho koniec, kde je vstupná brána do areálu kaštieľa s parkom.

Popis lokality:

Obec Brodzany sa nachádza južne od mesta Partizánske. Dominantou obce je krásny kaštieľ obklopený anglickým parkom. Kaštieľ bol postavený v roku 1377, v 17. storočí ho prestavala rodina Kvašayovcov. V roku 1844 sa majiteľom stal rakúsky diplomat barón Gustav Friesenhof. Jeho druhou manželkou bola švagriná známeho ruského básnika Alexandra Puškina – Alexandra Gončarovová. Mali spolu dcéru Natáliu, ktorá celý život prežila v Brodzanoch. Bola veľmi vzdelaná a tvorivá. Okolo kaštieľa dala vysadiť park so vzácnymi drevinami, v roku 1895 v kopci naproti kaštieľa dala postaviť kaplnku s rodinnou hrobkou a v roku 1911 letohrádok Babylon. V kaštieli sa od roku 1979 nachádza Slovenské múzeum Alexandra Sergejeviča Puškina. Stredom rozsiahleho anglického parku preteká potok Geradza, na ktorom je niekoľko vodných kaskád. V parku je pamätník Puškina a busty 10 významných slovenských a ruských literátov.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bojnický zámok, Bojnické kúpele, Bošany. Iné pamiatky – vodný hrad Partizánske - Šimonovany, hvezdáreň Partizánske Veľké Bielice, Letohrádok Babylon, kostol Oslany, kaštieľ Veľké Uherce, bývalý hrad a kostol Žabokrek.

Popis lokality:

Obec Brodzany sa nachádza južne od mesta Partizánske. Dominantou obce je krásny kaštieľ obklopený anglickým parkom. Kaštieľ bol postavený v roku 1377, v 17. storočí ho prestavala rodina Kvaššayovcov. V roku 1844 sa majiteľom stal rakúsky diplomat barón Gustav Friesenhof. Jeho druhou manželkou bola švagriná známeho ruského básnika Alexandra Sergejeviča Puškina – Alexandra Gončarovová. Mali spolu dcéru Natáliu, ktorá celý život prežila v Brodzanoch. Bola veľmi vzdelaná a tvorivá. Okolo kaštieľa dala vysadiť park so vzácnymi drevinami, v roku 1895 v kopci naproti kaštieľa dala postaviť kaplnku s rodinnou hrobkou a v rokoch 1909 - 1911 aj letohrádok Babylon. Ten je akoby replikou starej hradnej zrúcaniny, ktorej dominuje kruhová hradná veža. Letohrádok bol miestom, kde kňazná trávila striedavo s kaštieľom voľný čas, i noci. Bol miestom, kde sa schádzali rodinní priatelia a umelci. Od konca druhej svetovej vojny chátra.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Mesto Partizánske s bývalými Baťovskými závodmi, socha Tomáša Baťu v centre Partizánskeho, Baťovská architektúra – tehlové kolónie, Bojnický zámok, Bojnické kúpele, Bošany. Iné pamiatky – kaštieľ s anglickým parkom Brodzany, vodný hrad Partizánske - Šimonovany, hviezdáreň Partizánske Veľké Bielice, kostol Oslany, kaštieľ Veľké Uherce, bývalý hrad a kostol Žabokrek.

Východisko k lokalite:

Mesto Partizánske

Dĺžka: 5,9 km

Prevýšenie: 90/20 m

Bicykel: cestný

Náročnosť: SPORT

Prístup bicyklom:

Lokalita je prístupná z červeno značenej Ponitrianskej cyklomagistrály č. 019. Tá vedie po brehu rieky Nitra mestom Partizánske a vedie na západ do Žabokrekov. Na západnom okraji mesta vyjdeme od rieky na štátnu cestu č. 593 a odbočíme doľava. V tomto mieste vedú cykloturistické trasy – modrá č. 2309 a žltá č. 8321. Obe nás o chvíľu privedú do obce Brodzany. Tu odbočíme so značkami vľavo a popri parku prichádzame na jeho koniec. Otáčame sa vpravo popri areáli kaštieľa, táto trasa je už neznačená. Potom odbočíme doľava a popri cintoríne stúpame pomaly až na koniec asfaltky. Ďalej pokračujeme po lesnej ceste naľavo a postupne prídeme k odbočke k letohrádku Babylon.

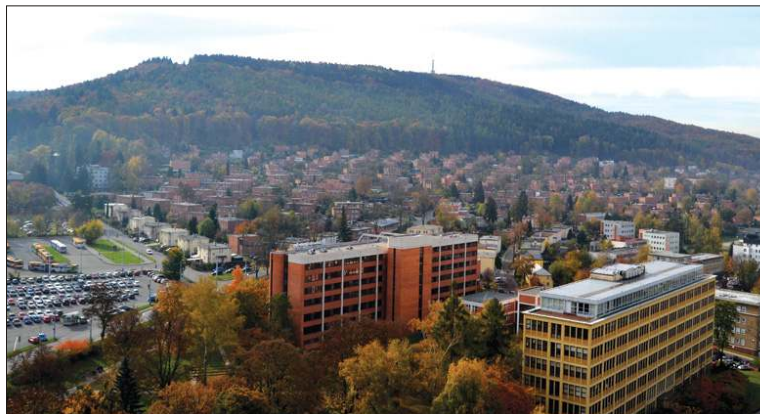

Východisko k lokalite:
Mesto Zlín

Dĺžka: 2,6/1,6 km
Prevýšenie: 200/0 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

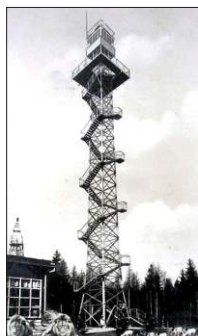

Popis lokality:

Na Tlstej hore sa plánovala postaviť rozhľadňa. 1. mája 1927 Zlínsky Klub československých turistov položil základný kameň rozhľadne, no pre nedostatok financií sa nepostavila. Zmena nastala po šiestich rokoch, bolo rozhodnuté na Tlstej hore postaviť letecký maják. Ocelovú konštrukciu vysokú 42 metrov navrhol Ing. Vtelenský. Zvarená bola vďaka pracovitosti technikov z Baťových závodov za necelých 20 dní. Na hornej plošine bol umiestnený mohutný reflektor majáku, ktorý bolo údajne vidno až do vzdialenosti 150 km. Kúsok pod ním, vo výške 36 metrov, bola vyhladková plošina, ktorá slúžila od 1. mája 1933 návštevníkom ako rozhľadňa. Miesto si získalo obľubu, a tak tu už o rok bol upravený lesopark s lavičkami a malou ZOO. Cez vojnu sa Nemci báli, že vežu zamerajú spojenecké lietadlá a tak ju demontovali. Hoci po vojne bola snaha vežu obnoviť, postavila sa iba do polovičnej výšky. Aj tak sa stalo miesto už novopomenovaného Gottwaldova obľúbeným. Výstavba nového televízneho vysielateľa odsunula rozhľadňu do úzadia a v roku 1998 bola demontovaná. Dnes na vrchole stojí 50 metrov vysoký vysielateľ, z ktorého sa šíri televízny i rozhlasový signál. Podoba bývalej rozhľadne sa nám zachovala na historických pohľadniach. Kopec s vysielateľom je dobre vidieť z vyhladkovej terasy kaviarne v objekte 21.

Prístup bicyklom:

Lokalita je prístupná z kruhového objazdu nad Zlínom v časti U majáku, odbočujeme na západ do lokality U Hříba Majákovou ulicou prichádzame pod vysielateľ. Takisto je dostupná z dolného mesta z ulice Pod rozhlednou, pokračujeme od vodárne vľavo a po asfaltovej ceste stúpame lesom až k vysielateľu.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 s výstavou Princíp Baťa, Baťov mrakodrap – objekt č. 21, vyhladková kaviareň v Baťovom mrakodrape, Baťove domky, sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Námestí Práce.

Popis lokality:

Mrakodrap dal postaviť Ján Antonín Baťa v rokoch 1936 – 1938 ako sídlo riaditeľstva obuvníckej firmy Baťa. Projektantom bol Vladimír Karfík. Budova má číslo 21, označenie a číslovanie bolo podľa amerického štýlu – prvé číslo udávalo polohu budovy v smere východ – západ a druhé číslo v smere juh – sever. Pôvodne mala byť administratívna budova sústredená do 3 objektov, ale architekt prišiel s úspešným návrhom iba jednej výškovej budovy.

Mrakodrap má 17 poschodí a výšku 77,56 metra. V priebehu výstavby sa uplatnil štandardný zlínsky modul rozmerov 6,15 x 6,15 metra, ktorý sa používal vo všetkých budovách stavaných firmou Baťa. V čase výstavby sa jednalo o druhú najvyššiu budovu Európy, vyšší v tej dobe bol iba palác Všeobecnej bankovej jednoty známy pod menom Boerentoren v Antverpách. Najvyššou budovou sveta bol vtedy Empire State Building v New Yorku s výškou 381 metrov.

V budove boli 4 výťahy, technickou raritou budovy je výťahová kancelária riaditeľa firmy. Má rozmery 6 x 6 metra, je elektricky klimatizovaná. Kancelária je vybavená samostatným signalizačným zariadením, telefónom a umývadlom s teplou a studenou vodou a odpadom. Výťah s kanceláriou sa pohyboval rýchlosťou 0,75 m/s. Výťah si možno, pozrieť i dnes, pred ním na prízemí je umiestnené malé múzeum.

Východisko k lokalite:
Mesto Partizánske

Dĺžka: 500 m
Prevýšenie: 0/0 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Lokalita leží v centre Zlína na ulici J.A. Baťu v objekte bývalých Baťových závodov. Je bežne dostupná bicyklom, najlepšie od Gahurovej ulice.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 - výstava Princíp Baťa, vyhlídková kaviareň v Baťovom mrakodrape, Baťove domky, sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Námestí Práce, bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore.

Zlín - Vyhlídková terasa na Baťovom mrakodrape

10

GPS: N49 13.384 E17 39.506
Nadmorská výška: 231 m n.m.

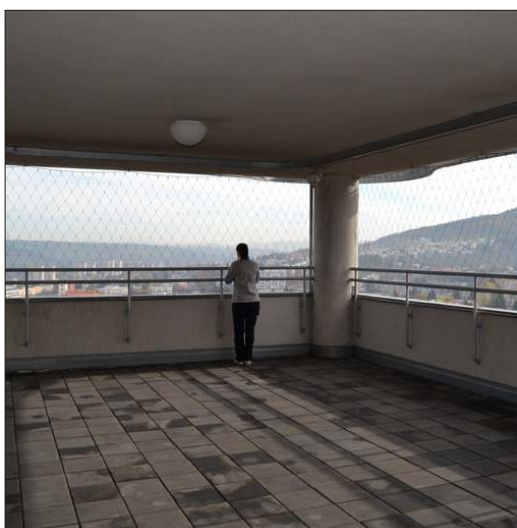
Východisko k lokalite:
Bojnice - námestie

Dĺžka: 300 m
Prevýšenie: 10/0 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Lokalita leží v centre Zlína na ulici J.A. Baťu v objekte bývalých Baťových závodov. Je bežne dostupná bicyklom, najlepšie od Gahurovej ulice.

Popis lokality:

Vyhlídková terasa s kaviarňou sa nachádza v Baťovom mrakodrape na 16. poschodí. Mrakodrap dal postaviť Ján Antonín Baťa v rokoch 1936 – 1938 ako sídlo riaditeľstva obuvníckej firmy Baťa. Projektantom bol Vladimír Karfík. Budova má číslo 21. Do kaviarne a na terasu sa jazdí výtahom. Lokalita je prístupná denne, hoci v budove sídli Krajský úrad Zlínskeho kraja. Z terasy je krásny výhľad na mesto i jeho okolie. Možno si ho vychutnať cez deň a mimoriadne čaro má aj večer alebo v noci. Rozsvietené mesto, stovky pod nami pohybujúcich sa svetiel áut vytvárajú neobyčajnú atmosféru. V hale pred kaviarňou sa konajú rôzne periodické výstavy.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 - výstava Princíp Baťa, Baťov mrakodrap objekt č. 21 s kanceláriou vo výtahu a výstavou, Baťove domky, sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Námestí Práce, bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore.

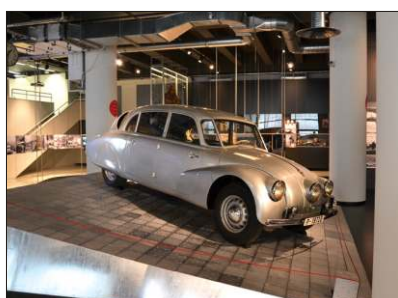
11 Zlín - Muzeum jihovýchodní Moravy - Princip Baťa

Popis lokality:

Múzeum juhovýchodnej Moravy s expozíciou Princip Baťa je situované do bývalej továrenskej budovy Baťovského areálu do objektu č. 14. V tomto objekte je aj Krajská galéria výtvarného umenia. Spolu s budovou č. 15 Krajskou knihovnou Františka Bartoše sa tak z 2 industriálnych objektov stalo moderné kultúrne centrum. Na treťom poschodí je umiestnená unikátna stála expozícia – Princip Baťa „Dnes fantázie, zítra skutočnosť“.

Pri vstupe si so sebou zoberiete továrenskú „pichačku“ a pri 6-ich pôvodných strojoch, ktoré slúžili v závode na označenie príchodu a odchodu, vzhliadnete úvodný film, pozriete si obuvnícke múzeum, výrobnú obuvnícku linku a expozíciu venovanú Baťovmu životnému štýlu. V časti moderné cestovateľstvo je expozícia venovaná cestám Zikmunda a Hanzelky, vrátane ich legendárnej Tatry. Vo filmovom kabinete je expozícia venovaná filmovej tvorbe Karla Zemana.

V časti obuvníckeho múzea nás zaujmú tisícky topánok, od malých dekoračných a detských až po „plutvy“ významných športovcov. Na kraji expozície sú svetové hodiny, pretože firma mala zastúpenie po celom svete a tak sa vieme zorientovať, koľko hodín vzhľadom na miestny čas mali v tej ktorej krajine a svojom závode. V dopravnej časti visia na stenách veľké mapy predvojnovkej republiky s odvážnymi návrhmi dopravných tepien Československa v oblasti automobilizmu – diaľnica, železnice, vodných ciest i letectva. V tomto múzeu obzvlášť platí, že lepšie raz vidieť, ako tisíckrát počuť.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Krajská knihovna Františka Bartoše v objekte č. 15, Baťov mrakodrap objekt č. 21 s kanceláriou vo výtahu a výstavou, Baťove domky, sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Námestí Práce, bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore.

GPS: N49 13.476 E17 39.539
Nadmorská výška: 225 m n.m.

Východisko k lokalite:
Bojnice - námestie

Dĺžka: 350 m
Prevýšenie: 0/0 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: REKREA

Prístup bicyklom:

Lokalita leží v centre Zlína na ulici J.A. Baťu v objekte bývalých Baťových závodov. Je bežne dostupná bicyklom, najlepšie od Gahurovej ulice.

Východisko k lokalite:
Obec Modrá

Dĺžka: 10,8 km
Prevýšenie: 360/80 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: SPORT

Prístup bicyklom:

Z obce Modrá od Archeoskanzenu vedie ponad obec a popri rozhľadni Židoviny okrajom vinohradov po asfaltovej štátnej ceste č. 428 smerom na obec Zdounky cykloturistická trasa č. 5013. Stále stúpa a neskôr sa kľukatí lesom. Míňa lokalitu „Kráľuv stůl“, ďalej Jankovskú horáreň a prichádza na rázcestie cykloturistických trás na Bunči. V penzióne si možno oddýchnuť, naobedovať sa a rozhodnúť sa, kam a ktorým smerom budeme na bicykli pokračovať.

Popis lokality:

Lesný penzión Bunč sa nachádza v rovnomennom najznámejšom turistickom a rekreačnom stredisku pohoria Chřiby. Pôvodne sa nazýval „Turistická útulna hostinská na Bunči“ a vybudovali ho v roku 1924 turisti. V rokoch 1934 – 1939 sa uvažovalo, že tadiaľto bude viesť prvá československá diaľnica a začalo sa aj s prácami. Začiatkom roka 1942 chatu prevzal do vlastníctva Böhmen und Mähren Verwaltung Autobahn a správa stavby diaľnice ju využívala ako kancelárske priestory. V tom istom roku boli práce na diaľnici pozastavené. Chatu vypálili nacisti v roku 1945. Koncom apríla 1946 KČST chatu obnovil a po roku 1990 viackrát prenajal. Od roku 2004 je majiteľom zariadenia vizovická likérka RUDOLF JELÍNEK a.s.. Dnes je tu moderný penzión, s ubytovaním, reštauráciou, terasou, detským ihriskom a parkoviskom. Lokalita je významnou križovatkou cykloturistických trás.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Pozostatky stavby bývalej diaľnice stavanej pred 2. svetovou vojnou – objekty na trase Bunč, Brdo a objekty pri obci Zástřizly, Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 - výstava Princíp Baťa, Zlín - Baťov mrakodrap objekt č. 21 s kanceláriou vo výťahu a výstavou, Zlín - Baťove domky, Zlín - sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Náměstí Práce, Zlín - bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore. K ostatným zaujímavostiam patria v okolí Rozhľadňa Brdo, Archeoskanzen Modrá, rozhľadňa Židoviny Modrá, Velehrad.

Popis lokality:

Rozhledna Brdo stojí na rovnomennom najvyššom vrchu pohoria Chřiby. Kedysi tu stále malá drevená rozhľadňa, no v rokoch 2002 -2004 sa postavila nová súčasná kamenná. Vybudovalo ju Združenie Chřiby. V literatúre sa o nej píše ako o „skutočnej kamennej rozhľadni, postavenej z kyklopského muriva s použitím pieskovcového kameňa“. Je vysoká 23,9 metra, vyhladkovú plošinu má vo výške 21 m a vedie na ňu 99 schodov. Z presklenej vyhladkovej plošiny sa nám otvára krásny kruhový výhľad na blízke i vzdialené okolie.

Prístup bicyklom:

Pri Lesnom Penzióne Bunč je významná križovatka cykloturistických trás. Trasa č. 5158 nás privedie až na odbočku k rozhľadni Brdo. Od chaty stúpame spolu s červenou turistickou značkou až na traverzovú asfaltovú cestu. Pozor, na trase chodí aj pomerne veľa peších turistov! Cestou k rozhľadni míňame 2 objekty nedokončenej diaľnice - zhruba v polovici trasy po ľavej strane výrazné teleso mosta a v mieste, kde sa už blížime na odbočku k rozhľadni je to asi 700 metrov dlhý úsek násypu nedokončenej diaľnice. K rozhľadni odbočíme z asfaltovej cesty chodníčkom doprava a posledný úsek cesty bicykel vytlačíme.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Pozostatky stavby bývalej diaľnice stavanej pred 2. svetovou vojnou, objekty na trase Bunč – Brdo a objekty pri obci Zástřizly, Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 - výstava Princíp Baťa, Zlín - Baťov mrakodrap objekt č. 21 s kanceláriou vo výťahu a výstavou, Zlín - Baťove domky, Zlín - sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Náměstí Práce, Zlín - bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore. K ostatným zaujímavostiam patrí v okolí Lesní Penzión Bunč, Archeoskanzen Modrá, rozhľadňa Židoviny Modrá, Velehrad.

Východisko k lokalite:
Lesní Penzion Bunč

Dĺžka: 3,6 km
Prevýšenie: 130/40 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: SPORT

GPS: N49 10.607 E17 19.752
Nadmorská výška: 515 m n.m.

Východisko k lokalite:
Lesní Penzion Bunč

Dĺžka: 1,5 km
Prevýšenie: 50/20 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: SPORT

Prístup bicyklom:

Pri Lesnom Penzióne Bunč je významná križovatka cykloturistických trás. Trasa č. 5158 nás privedie až na odbočku k rozhľadni Brdo. Od chaty stúpame spolu s červenou turistickou značkou až na traverzovú asfaltovú cestu. Zhruba v polovici trasy – po ľavej strane míňame výrazné teleso mosta nedokončenej diaľnice, môžeme si ho zo všetkých strán prezrieť. Už keď sa blížime na odbočku k rozhľadni si môžeme pozrieť asi 700 metrov násypu nedokončenej diaľnice.

Popis lokality:

Lesní penzión Bunč sa nachádza v rovnomennom najznámejšom turistickom a rekreačnom stredisku pohoria Chřiby. V rokoch 1934 – 1939 sa uvažovalo, že tadiaľto bude viesť prvá československá diaľnica a začalo sa aj s prácami. Zámer viesť túto unikátnu stavbu si možno pozrieť v Zlíne v múzeu – v expozícii Princíp Baťa, kde na múre je zavesená mapa. Začiatkom roka 1942 chatu Bunč prevzal do vlastníctva Böhmen und Mähren Verwaltung Autobahn a správa stavby diaľnice ju využívala ako kancelárske priestory. V tom istom roku boli práce na diaľnici pozastavené. Dodnes sa zachovali artefakty tejto unikátnej stavby, môžeme si ich pozrieť pri putovaní od Lesného penziónu Bunč k rozhľadni Brdo.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Pozostatky stavby bývalej diaľnice stavanej pred 2. svetovou vojnou – objekty na trase Bunč – Brdo a objekty pri obci Zástřizly, Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 - výstava Princíp Baťa, Zlín - Baťov mrakodrap objekt č. 21 s kanceláriou vo výťahu a výstavou, Zlín - Baťove domky, Zlín - sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Náměstí Práce, Zlín - bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore. K ostatným zaujímavostiam patrí v okolí Lesní Penzión Bunč, Archeoskanzen Modrá, rozhľadňa Židoviny Modrá, Velehrad.

15 Zástřizly - Pozostatky Baťovej diaľnice

Popis lokality:

Baťovci plánovali pred vojnou vybudovať diaľnicu, ktorá by spojila Aš s Užhorodom. Mala viesť priamo cez pohorie Chřiby. V rokoch 1934 – 1939 sa teda uvažovalo, že tadiaľto bude viesť prvá československá diaľnica a začalo sa aj s prácami na jej stavbe. Zámer vedenia tejto unikátnej stavby si možno pozrieť v Zlíne v múzeu – v expozícii Princíp Baťa, kde na múre je zavesená mapa s nákresom jej plánovaného vedenia. V roku 1942 chatu Bunč v Chřiboch prevzal do vlastníctva Böhmen und Mähren Verwaltung Autobahn a správa stavby diaľnice ju využívala ako kancelárske priestory. V tom istom roku boli práce na diaľnici pozastavené. Dodnes sa zachovali artefakty tejto unikátnej stavby, môžeme si ich pozrieť pri putovaní Chřibami medzi obcou Zástřizly – rozhľadňou Brdo a Lesným penziónom Bunč.

GPS: N49 09.124 E17 14.152
Nadmorská výška: 317 m n.m.

Východisko k lokalite:
Bojnice - námestie

Dĺžka: 2,4 m
Prevýšenie: 30/80 m
Bicykel: cestný
Náročnosť: SPORT

Prístup bicyklom:

Hľadať najzachovalejšie a najmohutnejšie pozostatky bývalej Baťovskej diaľnice vyrazíme z obce Střilky. Začíname v strede obce, od unikátneho barokového cintorína a smerujeme na východ. Kolmo pretneme štátnu cestu č. 50 a smerujeme priamo do obce Zástřizly. Pri vstupe do obce, pri božej muke, pokračujeme priamo a na ďalšom rázcestí odbočíme vpravo a po kúsku zasa vľavo. Pred nami sa týči teleso nedokončenej diaľnice – s veľkým mostom a podjazdom. Ak si vyjdeme na most, jasne vidíme zatravněný násyp, ktorý vedie odnikiaľ nikam. Ak sa vrátíme kúsok späť a pokračujeme spolu so zelenou turistickou značkou na východ, vidíme ďalšie zachované torzá tejto unikátnej stavby. Ak pokračujeme ďalej, prídeme dolinou Litavy na Vlčák a ďalej pod rozhľadňu Brdo a k penziónu Bunč.

Ďalšie zaujímavosti spojené s menom Baťovcov:

Pozostatky stavby bývalej diaľnice stavanej pred 2. svetovou vojnou, objekty na trase Bunč – Brdo, Muzeum Jihovýchodní Moravy v Zlíne v objekte č. 14 - výstava Princíp Baťa, Zlín - Baťov mrakodrap objekt č. 21 s kanceláriou vo výťahu a výstavou, Zlín - Baťove domky, Zlín - sochy Baťovcov – Jána Antonína a Tomáša v parčíku v križovatke pod mrakodrapom 21 na Náměstí Práce, Zlín - bývalá rozhľadňa a letecký maják na Tlstej hore. K ostatným zaujímavostiam patrí v okolí Lesný Penzión Bunč, unikátna kaplnka s cintorínom v Střilkách.

www.erbbk.sk
www.cykloklub.sk

Elektronický sprievodca "Bicyklom po stopách Baťovcov v Euroregióne Bílé – Biele Karpaty" bol spracovaný v rámci projektu Regiónu Biele Karpaty „Baťove cyklotrasy - Generálna obnova a modernizácia cyklotrás v území pôsobenia Baťu – Horná Nitra - Zlín“.

Tento projekt bol podporený z rozpočtovej kapitoly Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Autori textov: Juraj Hlatký, autori fotografií: Juraj Hlatký, Luboš Krajčák, Michal Hlatký, Pavel Kuča, Radek Bednařík, Zdeněk Urbanovský

Marec 2014